

*Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ,
народний депутат, перший заступник голови
Комітету ВР з питань науки і освіти.
Блог «Освіта стає привілеєм обраних» (витяги)
Портал «Освіта.UA», 19.12.2016 р.*

Про інтелектуальне роззброєння української освіти

«Минулого тижня уряд підтримав презентовану профільним міністерством політичну пропозицію до проекту Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», яка, на моє глибоке переконання, здатна стати для всієї української освіти... **початком її роззброєння** (тут і далі виділення наше - Ред.), тільки вже інтелектуального.

Починаючи з 14 грудня, освітянська спільнота просто гуде (почитайте сторінки в соцмережах!) Вчителі не можуть зрозуміти, як могли урядовці не розгледіти тих пасток і підводних каменів, які є в проекті концепції.»

«... щодо запропонованих шляхів і способів вирішення окреслених проблем виникли сумніви. І, здається, не лише в освітян. Під час презентації проекту «нової української школи» прем'єр-міністр України Володимир Гройсман кілька разів наголошував на необхідності підвищення якості шкільної освіти, наповнення її сучасним змістом. Ніби відчував якийсь підступ...»

«Згоден, компетентнісний підхід — це правильно. Але не можна забувати і про **фундаментальні знання**. Сучасна дитина має добре володіти базовими навичками — читанням, письмом, математикою. Це те, що завжди буде в ціні. А що ми бачимо в проекті? Термін навчання пропонується **збільшити до 12 років**, а таблицю множення діти почнуть вивчати чомусь лише з четвертого класу.

Перший-другий класи в «новій українській школі» взагалі визначені як **адаптаційно-ігрові**, тобто фактично стануть продовженням дитячого садочка: «навчання буде організовано ігровими методами», «традиційних оцінок не буде». І, знаєте, мене чомусь зовсім не дивує, що саме зараз суспільству нав'язують дискусію про те: а чи потрібна взагалі вчителю початкових класів вища освіта. Дійсно, навіщо? Адже щось схоже на предметне навчання, за проектом, почнеться лише з **третього-четвертого року** навчання.

Власне базова школа стартує з п'ятого-шостого класу. Але перші два роки навчання (5-6 класи) також будуть **адаптаційними** — в цей період планується «пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою»...

Тобто, в початковій школі, коли дитина всотує знання легко, наче губка, коли у неї формується почуття відповідальності і самодисципліни, **з нею будуть бавитися в ігри і не ставитимуть оцінок**. А в 5-6 класі, коли інтерес до знань вже починає згасати (це знає будь-який дитячий психолог), для підлітка нарешті відкриють дорогу до предметного навчання...

Чесно кажучи, так можна навчатися і 15 років. Але в тому випадку, коли базові фундаментальні знання все-таки хочуть дати. Та, судячи з усього, нова концепція на цьому не дуже наполягає.»

«...Концепція нової української школи, в тому вигляді, в якому презентувало її МОН, є прямим шляхом до **інтелектуального роззброєння нації**. У яку б гарну обгортку її не

загортали. Бо при таких підходах якісна фундаментальна освіта стає привілеєм для обраних. А це фактично прирікає Україну завжди бути лише територією дешевої робочої сили. Та чи такої долі ми прагнемо для своїх дітей і країни?»

Від редакції:

Висловлену позицію автора щодо концепції «Нова українська школа» не можна проігнорувати. Особливо з огляду на те, що це думка першого заступника голови Комітету ВР з питань освіти і науки, який на сьогодні за фактом очолює цей комітет. Вочевидь висловлені погляди поділяє і частина членів Комітету (чи більша?). Отже, можемо констатувати, що виконавча влада в особі Міністра освіти і науки України Л. Гриневич має певні розходження з профільним комітетом законодавчої влади у баченні шляхів та змісту реформування освіти. І це - напередодні прийняття базового Закону України «Про освіту». Розходження реформаторів сіють недовіру і сумніви педагогічної та батьківської громади до процесу змін. Ми знову стоїмо на «роздоріжжі», знову шукаємо компроміси, «золоту середину», приймаємо половинчасті рішення, які, у більшості випадків, призводять до вихолощення реформ, і в кінцевому результаті – до їх повного провалу.

Життєва практика вказує на те, що загальнодержавні надважливі проекти (яким є і освітянська реформа) в кризових умовах завжди доручаються для здійснення одній людині, умовно - «генеральному конструктору». Останній наділяється надзвичайними повноваженнями і, базуючись на власному досвіді, професійності, управлінському умінні, одноосібно здійснює керівництво проектом. Натомість цей же керівник несе особисту відповідальність за результат. Усілякі спроби колективного узгодження шляхів вирішення проблем (часто на основі власних розумінь та егоїстичних інтересів) гальмують процес змін, ведуть до згубної втрати часу.

Як би ми не оцінювали пропоноване з точки зору демократичності, потреби в колегіальному прийнятті рішень – пропонована форма управління є найбільш ефективною і необхідною в умовах кризового становища. Інакше – десятиліття стагнації з невідомим результатом.
